

Sygn. akt I C 1405/20

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 16 grudnia 2020r.

Sąd Okręgowy w Rybniku I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący: Sędzia Ireneusz Wiliczekiewicz

Protokolant: Tomasz Bałys

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 25 listopada 2020r. w R.

sprawy z powództwa M. J.

przeciwko T. O.

o zapłatę

1. zasądza od pozwanego na rzecz powoda kwotę 105599,34 złote z odsetkami ustawowymi za opóźnienie liczonymi od 6 marca 2020 r. do dnia zapłaty;
2. w pozostałym zakresie powództwo oddala.
3. zasądza od pozwanego na rzecz powoda kwotę 3883,00 złotych tytułem zwrotu kosztów procesu.

Sędzia Ireneusz Wiliczekiewicz

Sygn. akt IC 1405/20

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 6 marca 2020 r. powód M. J. wniósł o zasądzenie na jego rzecz od pozwanego T. O. kwoty 142290 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty oraz kosztami procesu według norm przepisanych.

W uzasadnieniu pozwu podniesiono, że na mocy umowy z dnia 21 czerwca 2012 r. powód pożyczył pozwanemu kwotę 76500 zł z terminem jej zwrotu w dniu 21 września 2012 r. Na mocy zapisów umowy uchybienie terminu zwrotu skutkowało ma naliczaniem przez powoda odsetek umownych w wysokości 1% pożyczonej sumy miesięcznie. Powód nie zwrócił pożyczonej sumy. Kolejne wezwania do dobrowolnego zwrotu pieniędzy okazały się bezskuteczne. Jako datę wymagalności roszczenia wskazano w pozwie dzień 22 lutego 2012 r. Na dochodzone roszczenie składa się należność główna 76500 zł oraz skapitalizowane na dzień 2 marca 2020 r. odsetki umowne 65790 zł.

W odpowiedzi na pozew reprezentowany przez profesjonalnego pełnomocnika pozwany wniósł o oddalenie powództwa w całości oraz zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego kosztów postępowania według norm przepisanych. W uzasadnieniu podniesiono zarzut przedawnienia roszczenia.

W replice na odpowiedź na pozew powód podtrzymał swoje stanowisko w całości. W uzasadnieniu stanowiska podał, że roszczenie nie uległo przedawnieniu z uwagi na 10 – letni termin przedawnienia roszczenia zgodnie z treścią art. 118 k.c. w brzmieniu obowiązującym przed dniem 7 lipca 2019 r.

W toku procesu strony podtrzymały swoje dotychczasowe stanowiska.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny.

Bezspornym było, że w dniu 21 czerwca 2012 r. w R. strony zawarły pisemną umowę pożyczki. Przedmiotem umowy była kwota 76500 złotych, której przekazanie pozwanemu nastąpiło przy podpisaniu umowy (§1 i 2). Zwrot tej kwoty miał nastąpić do dnia 21 września 2012 r. (§3). W przypadku zwłoki w zwrocie pożyczki w ustalonym terminie pozwany jako pożyczkobiorca obowiązany był do zapłaty odsetek umownych za zwłokę w wysokości 1% pożyczonej sumy miesięcznie (§5).

Pozwany nie zwrócił przedmiotu umowy pomimo kierowanych przez powoda wezwań do zapłaty.

Na mocy z art. 229 k.p.c. i 230 k.p.c. Sąd uznał za bezsporne okoliczności faktyczne przytoczone w pozwie i odpowiedzi na pozew, gdyż strona przeciwna im nie zaprzeczyła i nie budziły wątpliwości co do zgodności z prawdziwym stanem rzeczy i znalazły potwierdzenie w pozostałym zgromadzonym w sprawie materiale procesowym, w szczególności umowie pożyczki.

Sąd zważył co następuje.

Zgodnie z przepisem art. 720§1 k.c. przez umowę pożyczki dający pożyczkę zobowiązuje się przenieść na własność biorącego określoną ilość pieniędzy albo rzeczy oznaczonych tylko co do gatunku, a biorący zobowiązuje się zwrócić tę samą ilość pieniędzy albo tę samą ilość rzeczy tego samego gatunku i tej samej jakości.

Treść przedmiotowej umowy nie była przez żadną stron kwestionowana, jej zapisy są kategoryczne i zrozumiałe. Bezsporne były w szczególności kwota pożyczki, termin jej zwrotu oraz konsekwencje związane z uchybieniem temu terminowi.

Pozwany podniósł natomiast zarzut przedawnienia roszczenia.

Terminy przedawnienia zostały uregulowane z art. 118 k.c. Przepis ten w dacie zawarcia przedmiotowej umowy przewidywał, że jeżeli przepis szczególny nie stanowi inaczej, termin przedawnienia wynosi lat dziesięć, a dla roszczeń o świadczenia okresowe oraz roszczeń związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej - trzy lata.

Przepis ten został następnie znowelizowany ustawą z dnia 13 kwietnia 2018 r. o zmianie ustawy - Kodeks cywilny oraz niektórych innych ustaw (Dz.U.2018.1104 z dnia 2018.06.08) – dalej: ustawa zmieniająca.

Na mocy art. 1 pkt 3) tej ustawy przepis art. 118 k.c. otrzymał brzmienie:

„Jeżeli przepis szczególny nie stanowi inaczej, termin przedawnienia wynosi sześć lat, a dla roszczeń o świadczenia okresowe oraz roszczeń związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej - trzy lata. Jednakże koniec terminu przedawnienia przypada na ostatni dzień roku kalendarzowego, chyba że termin przedawnienia jest krótszy niż dwa lata.”.

Z kolei zgodnie z art. 5 ustawy zmieniającej do roszczeń powstałych przed dniem wejścia w życie tej ustawy i w tym dniu jeszcze nieprzedawnionych stosuje się od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy przepisy ustawy kodeks cywilny w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą. Jeżeli zaś zgodnie z ustawą kodeks cywilny w brzmieniu nadanym ustawą zmieniającą, termin przedawnienia jest krótszy niż według przepisów dotychczasowych, bieg terminu przedawnienia rozpoczyna się z dniem wejścia w życie niniejszej ustawy. Jeżeli jednak przedawnienie, którego bieg terminu rozpoczął się przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, nastąpiłoby przy uwzględnieniu dotychczasowego terminu przedawnienia wcześniej, to przedawnienie następuje z upływem tego wcześniejszego terminu.

Zmiana ta weszła w życie z dniem 9 lipca 2018 r.

Bieg przedawnienia rozpoczyna się od dnia, w którym roszczenie stało się wymagalne (art. 120§ 1 k.c.). W kontekście art. 455 k.c. wymagalność roszczenia to stan, w którym wierzyciel ma prawną możliwość żądania zaspokojenia przysługującej mu wierzytelności. Roszczenia mogą uzyskać przymiot wymagalności m.in. w dniu oznaczonym przez umowę. Stan uaktywnienia się wierzytelności stanowi początek biegu przedawnienia.

Skoro termin spłaty pożyczki upływał z dniem 21 września 2012 r., zatem roszczenie o jej zwrot stało się wymagalne w dniu 22 września 2012 r. Od tego dnia zaczęły też być naliczane umowne odsetki za opóźnienie. W dniu wejścia w życie zmiany wprowadzonej ustawą zmieniającą roszczenie główne powoda nie było przedawnione z uwagi na obowiązujący wówczas 10 – letni termin przedawnienia. W konsekwencji w dniu wniesienia pozwu roszczenie w tej części nie było przedawnione, zaś wywiedzenie powództwa przerwało bieg przedawnienia zgodnie z art. 123§ 1 pkt 1) k.c.

Roszczenie w zakresie żądania zapłaty odsetek umownych za opóźnienie w spłacie pożyczki znajduje umocowanie w art. 359§ 1 i nast. k.c. Zgodnie z tym przepisem odsetki od sumy pieniężnej należą się wtedy, gdy to wynika m.in. z umowy, przy czym - zgodnie z § 2¹ tego artykułu - maksymalna wysokość odsetek wynikających z czynności prawnej nie może w stosunku rocznym przekraczać dwukrotności wysokości odsetek ustawowych (odsetki maksymalne). Przewidziane w analizowanej umowie odsetki umowne (1% miesięcznie, to jest 12% rocznie) nie przekroczyły wysokości odsetek maksymalnych.

Roszczenie o odsetki powstaje od chwili opóźnienia w zapłacie i dotyczy okresu liczonego do dnia spełnienia świadczenia pieniężnego przez dłużnika. Odsetki przysługują zatem za czas opóźnienia i dlatego stają się wymagalne począwszy od bezskutecznego upływu terminu spełnienia świadczenia głównego, aż do dnia jego zapłaty (art. 481 k.c.).

Roszczenia o odsetki - jako świadczenia okresowe - podlegają przedawnieniu z upływem trzech lat od ich wymagalności. Okres taki obowiązywał zarówno w dniu zawarcia umowy, jak i po nowelizacji art. 118 k.c.

Z powyższego wynika, że na dzień wniesienia pozwu nie uległo przedawnieniu – oprócz należności głównej – roszczenie o odsetki umowne wymagalne od dnia 1 stycznia 2017 r. z uwagi na okoliczność, że koniec terminu przedawnienia przypada na ostatni dzień roku kalendarzowego (art. 118 k.c. in fine).

Wskazany okres naliczania nieprzedawnionych odsetek wynosi 1157 dni. Suma odsetek nieprzedawnionych w wysokości 12% rocznie liczonych od kwoty 76500 zł wynosi zatem 29099,38 zł. Z uwagi zatem na powyższe ustalenia i przytoczone przepisy ustawy oraz zapisy umowne uwzględniono powództwo w zakresie należności głównej i nieprzedawnionej części odsetek umownych. Z tego powodu orzeczono jak w punktach 1 i 2 wyroku.

Odsetki ustawowe za opóźnienie zasądzono od dnia wywiedzenia powództwa do dnia zapłaty na podstawie art. 481 §1 k.c.

O kosztach procesu orzeczono na podstawie art. 100 k.p.c. przy uwzględnieniu, że powód wygrał w 74,21%, suma kosztów obu stron wyniosła 12532 zł, z czego powód poniósł dotychczas koszty w kwocie 7115 zł, zaś pozwany – 5417 zł.

sędzia Ireneusz Wiliczek